

- 247.—1921.—VIDAL, L. M.^o—Contribución a la paleontología del cretácico de Cataluña. *Memorias de la Real Academia de Ciencias y Artes de Barcelona*. Vol. XVII, páginas 89-107. 8 lám. Barcelona.
- 248.—1921.—CARANDELL, J.—Procesos constructivos en algunos puntos del litoral español (tòmbols). *Boletín de la Real Sociedad Española de Historia Natural*. Tom. XXI, pág. 311-317. Lám. XVII. Madrid.
- 249.—1921.—FAURA Y SANS, M.—Meteòrits caiguts a Catalunya. *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya*, núm. 322, pág. 219-288; lám. 77-80. Barcelona.
- 250.—1922.—VIDAL, L. M.^o—Es terciario o cretácico el *Bulimus gerundensis*? *Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural*. Vol. XXII, pág. 103. Barcelona.

Notes bibliogràfiques

GIBERT i OLIVÉ (Ag. M^a).—**Crustacis de Catalunya**. Treb. Inst. Cat. d'Hist. Nat., págs. 9-127. Barcelona, 1919-1920. C. BOLIVAR y PIeltaIN, *Boletín de la R. Soc. Esp. de Hist. Nat.*, pág. 425-7.—Madrid, Noviembre de 1922.—La crítica de D. Cándido Bolivar, és una crítica infantil, a la que ja ens té acostumats i que amb el temps anirà modificant; de totes maneres s'ha de tenir en compte que el cas present és una mica diferent dels altres, car resulta nn xic irritant per D. Cándido que en un treball de Carcinologia d'Espanya no es mencioni al seu pare per res, pero per ço, que és per ell lo més important, i per lo demés, podia dirigir-se al autor i no a la INSTITUCIÓ CATALANA D'HISTÒRIA NATURAL, doncs a nosaltres no ens afecta.

Encar que seria per mi molt molestós i no conduiria a res, si el Sr. Bolivar s'hi empenya, i vol obrir una controvèrsia pública, estic disposat a demostrar-li que articles molt més censurables ha acollit la Española durant el transcurs de la seva vida, sense que a ningú se li hagi ocorregut fer-ne responsable a la Societat. De totes maneres, és convenient en la mida de lo possible depurar els treballs abans de que vegin la llum.—Dr. J. Mª BOFILL i PICHOT.

Entomologen-Adressbuch (Annuaire des Entomologistes). Adolf HOFFMAN. Un volum de 434 págs. 1921. Wien XIV. Nobilgasse 20.—Fa

poc, ha vingut a les meves mans aquest llibre, indispensable en tota biblioteca entomològica, que conté més de 8.000 noms i adresses dels entomòlegs de tot lo món, ordenat segons els continents, estats o països, per especialitats, especialistes, societats, llibrers de literatura entomològica, index general i anuncis, ço que és en conjunt de molta utilitat per a els entomòlegs particulars. Aquest llibre ve a substituir, millorant-lo, el del mateix autor sobre els Coleopteròlegs i relació dels membres de les més importants societats entomològiques (1913) i al més antic, similar de W. Junk (1905). Un repàs al llibre, palesa que en les nacions de llengua alemanya és on hi ha més entomòlegs, aquesta superioritat numèrica, en part es deguda ha ésser més coneguts de l'autor. De les altres nacions venen per ordre, proporcionalment al nombre d'habitants, Bèlgica amb 26'1, França 17'8, Holanda 15'3, Noruega 6'9, Itàlia 5'2, Espanya 4'8, Polònia 4'6, Rumania 3'2.

Catalunya, considerada aïlladament amb els seus 2.200.000 habitants, té en el llibre uns 14 entomòlegs que li donen un coeficient de 6'3. En la llista dels entomòlegs espanyols s'hi veu un xic de confusió, duplicitat de noms, d'altres ja difunts. A nosaltres toca fer les rectificacions per a vinents edicions.—A. CODINA.

Excursiones Científicas realizadas durante el verano de 1920.

R. P. Longinos NAVAS, S. J.—Congreso de Oporto. Asociación Española para el Progreso de las Ciencias. Tomo VI. Ciencias Naturales, p. 59-74 (Sesión del 27 de Junio de 1921).—L'autor, en donar compte del resultat total de les seves excursions, principalment entomològiques, indica l'itinerari seguit, apuntant algunes circumstàncies d'interés científic adès considerades en sí mateixes, adès en relació amb les captures de les excursions com ell mateix indica. La meua nota bibliogràfica sobre el mateix tema apareguda anteriorment (BUTLLETÍ, març-abril 1921, p. 89) sobre l'avenç que a Ibèrica féu de les mateixes excursions l'autor, fa que no sigui més extens, consignant solament que en aquest treball dona l'autor la llista complerta per ordre sistemàtic de tots els Neuròpters capturats en les excursions, incluint-hi les formes noves per a la ciència que foren descrites en «Broteria», Sèrie Zoològica, 1921, p. 70-77. Adhuc són enumerats els Ortòpters, Lepidòpters, Tisanurs, Aràcnids i Mol·luscos aplegats. Per tractar-se de localitats catalanes o veïnes com Andorra i Alcañiz (Terol) és aquest article particularment interessant per nosaltres.—A. CODINA.

Compendio de la Flora Española, 3.ª edición. B. LAZARO IBIZA Madrid, 1920-21.—«El dret de crítica no exercitat és preludi de la mort», deia suara un amic. Mantes vegades hem oït que la crítica noblement portada no sols no és destructora de lo bo sinó que desfà l'error i millora